

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
TELEORMAN

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman

Revistă națională de știință și educație

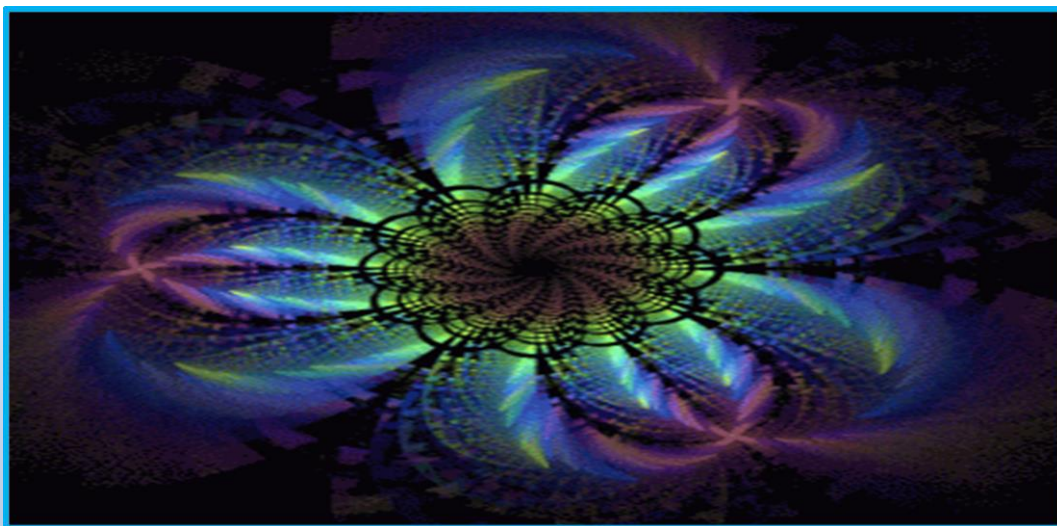
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.6
iulie-decembrie 2018

2018

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN

Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

TEL: 0247/315636; FAX: 0247/315636

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.

”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Eliza Marinela SOTIRESCU

Comitet științific:

Prof. dr. Valeria GHERGHE

Prof. dr. Ileana GURLUI

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Eliza Marienla SOTIRESCU

Colectivul de redacție:

Insp.de.spec. Ioana Daniela TĂTARU

Prof. metodist Silvia PĂUN

Prof. metodist Florica BOGDAN

Prof. metodist Eugenia ILIE

Prof. metodist Marinela MELINTE

Inf. Mariana POPA

Ec. Mirela MARDALE

Tehnoredactare computerizată

Prof. metodist Silvia PĂUN

Inf. Mariana POPA

Copertă și publicare online

Prof. Eliza Marienla SOTIRESCU

Revista ***CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN*** a fost editată conform
Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin
Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate
autorilor.

„Cuvântul este un mijloc imperfect de comunicare”, spunea Camil Petrescu.

La ceas inaugural, prin revista *Caleidoscop didactic teleormănean*, Casa Corpului Didactic Teleorman dă startul unui demers ambițios și incitant pentru toți aceia care doresc să marcheze, pe axa timpului, itinerarii complexe, vizând permanentele interogații și căutări de sensuri, provocările și dilemele pe care educația le aduce în societatea cunoașterii.

Dinamica lumii contemporane a impus *noile educații* care, în această eră a informatizării, a multiculturalității, au făcut posibil saltul de la o școală a stereotipiilor eronate la creativitate, la interdisciplinaritate, toate girate de arta de a învăța *să știi, să faci, să trăiești și să fii*.

Apariția acestei reviste reprezintă o oportunitate în dezvoltarea profesională, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru cadrele didactice auxiliare, deschizând perspective care trebuie fructificate din plin. Ne dorim ca, noile paradigme educaționale, pe care autorii le vor aborda în paginile acestei publicații, să faciliteze schimbul de idei, dialogul, emulația, spiritul înnoitor, ca premise ale longevității și confirmării, ale oportunității mesajului transmis.

Voi fi alături de echipa redacțională și sunt convinsă că revista va reuși să reprezinte un reper în învățământul teleormănean, deoarece este coordonată de oameni ambițioși, perseverenți, cu viziune, care ajung întotdeauna acolo unde și-au propus.

Urez acum la început de drum succes deplin cu speranța că aceasta revista va avea o un parcurs lung, provocator și util.

Cu speranță și încredere,

Prof. Valeria Gherghe

Inspector școlar general

Revista „Caleidoscop didactic teleormănean” a luat naștere din dorința de a populariza experiențele bune din domeniul educației, dând libertate educatorului să abordeze aspecte și teme din teoria educației, management, curriculum școlar, educație permanentă, consiliere și orientare.

Revista va acoperi dorința cadrelor didactice teleormănene interesate de promovarea unor lucrări metodice și științifice dar mai ales interesate de redobândirea imaginii școlii teleormănene în comunitate.

Educatorul, joacă rolul de model în comunitatea școlară și-și axează preocupările pentru realizarea de demersuri didactice adaptate și flexibile la nevoile beneficiarului direct „Măria sa Elevul”.

Diseminarea și popularizarea experiențelor personale și profesionale, rezultate la concursuri și olimpiade școlare îmbogățesc fondul generator de idei, de modele inovative și exemple de bune practici din sistemul de învățământ.

Revista se adresează tuturor specialiștilor în științele educației și în domenii conexe, personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar, tuturor celor implicați în sistemul de învățământ din România.

Director CCD,
Prof. Eliza Marinela Sotirescu

CUPRINS

L-Cloud: Developing Tomorrow's Cloud Education Leaders	6
Jocuri inedite pentru dezvoltarea inteligenței emoționale a preșcolarilor	8
Parteneriatul educațional și rolul acestuia în procesul de consiliere și orientare	10
Rolul profesorului în promovarea școlii românești	13
Identitate culturală în context european	15
Inundațiile-consecință a climei	18
Limba, literatura și cultura – cartea de identitate a unui popor	20
Cultura și civilizația română	23
Globalizare și identitate națională	26
Cadrul didactic și educația de calitate	27
Ce înseamnă să fii profesor în secolul XXI	29
Educația religioasă în școală	33
Integrarea copiilor cu CES în școala publică	36
Schools Coding, Robots Meeting	38

”L-CLOUD: DEVELOPING TOMORROW’S CLOUD EDUCATION LEADERS”

Prof. coordonator Eliza Marinela SOTIRESCU

Colegiul Național Pedagogic ”Mircea Scarlat”, Alexandria, implementează în calitate de partener un nou proiect, ” L-Cloud: Developing Tomorrow’s Cloud Education Leaders”, finanțat prin Programul Erasmus+, în cadrul acțiunii cheie 2 „Parteneriate strategice pentru educația școlară”, contract nr. 2018-1-CY01-KA201-046859.

Proiectul **L-Cloud** se bazează pe un consorțiu puternic format din 6 parteneri din 6 țări:

- **European Association of Career Guidance, din Cipru, în calitate de coordonator,**
- **Universitatea din Barcelona;**
- **DOUKAS SCHOOL, Grecia;**
- **EUROPEAN ASSOCIATION OF GEOGRAPHERS, Belgia;**
- **European Digital Learning Network, Italia;**
- **Colegiul Național Pedagogic ”Mircea Scarlat”, Alexandria, Romania,** care s-au alăturat cu experiența lor valoroasă în domeniul tehnologiei informației, inovării, educației și conducerii și urmărește să promoveze conștientizarea factorilor de decizie din domeniul educației și a altor părți implicate în ceea ce privește beneficiile potențiale ale cloud computing pentru învățare, predare, administrare și management.

L-Cloud este conceput pentru a promova conducerea pentru schimbare și urmărește:

1. Dezvoltarea de îndrumări pentru competențe și competențe pentru educația adaptivă
Liderii cloud – În timpul acestui proces, partenerii vor filtra rezultatele din proiectul SoC Network și vor extrage informațiile necesare. De asemenea, vor utiliza orientările elaborate în țările partenere, în Europa și la nivel internațional pentru pregătirea acestui cadru de calificare.
2. Dezvoltarea unui cadru de calificare pentru liderii în domeniul educației în domeniul cloudului bazat pe competențe și competențe. Acest proces include definirea și validarea cadrului de competență, precum și definirea unui program internațional de certificare profesională.
3. Proiectarea unui curs pentru dezvoltarea liderilor de educație adaptivă

Rezultatul final așteptat al proiectului L-Cloud este de a promova conștientizarea factorilor de decizie din domeniul educației și a altor părți implicate în ceea ce privește beneficiile potențiale ale cloud computing pentru învățare, predare, administrare și management, precum și introducerea sistemelor de instruire și sprijin necesare pentru a le ajuta ținându-le la curent cu mediul Cloud Computing care se schimbă rapid.

Rezultatele așteptate în timpul procesului de dezvoltare a proiectului includ:

1. Colaborarea și implicarea necorespunzătoare a partenerilor în activitățile proiectului și ale rezultatelor intelectuale;
2. O înțelegere clară a aptitudinilor și a competențelor pe care le-ar trebui să le aibă fiecare Lider de educație pentru educație eficientă și eficientă;
3. O mai bună înțelegere a spectrului Cloud Computing și cât de eficient este atunci când este utilizat în instituțiile de învățământ;
4. Dezvoltarea instrumentelor necesare pentru formarea viitoarelor lideri de educație în cloud;
5. Promovarea web și comunicarea social media cu privire la activitățile și progresul proiectului.

Rezultatele preconizate la finalizarea proiectului:

1. Liniile directoare pentru abilitățile și competențele pentru liderii cloud ai educației adaptive;
2. Cadrul de Calificare pentru Liderii Cloud Education cu abilitati si competențe;
3. Un curs conceput pentru dezvoltarea unor lideri de educație adaptive;
4. Traducerea designului cursului în limbile franceză, română, italiană, spaniolă și greacă (limbile organizației partenere);
5. Promovarea web și comunicarea social media – cu privire la rezultatele proiectului;
6. Conferința de presă pentru a prezenta rezultatele proiectului.

Proiectul va planifica elaborarea unui Program internațional de certificare profesională care să vizeze implementarea criteriilor și procedurilor de evaluare a dobândirii de competențe de către manageri de educație și instruire în conformitate cu regulile programelor de Dezvoltare Profesională Continuă (CPD).

În cele din urmă, proiectul va proiecta un curs care vizează dezvoltarea unor lideri de educație adaptabilă. Echipa va determina materialul cursului și va planifica activitățile noi de curs (materiale didactice și resurse – EER, instrumente electronice, lecții, prezentări). Cursul va fi utilizat cu ușurință de către toate sistemele educaționale din Europa, deoarece partea sa online va fi pusă la dispoziție și deschisă pentru utilizare liberă.

Proiectul L-Cloud are o durată de doi ani și este finanțat prin programul Erasmus +, Acțiunea-cheie 2, Strategia de cooperare pentru inovare și schimbul de bune practici și, în special, Parteneriatele strategice pentru educația școlară și un buget total de 181.478 de euro. În calitate de coordonator al proiectului, EACG colaborează cu parteneri din Europa precum Universitatea din Barcelona, Spania, Colegiul „Mircea Scarlat” din România, Școala de Educație Doukas, Uniunea Europeană a Geografilor EUROROO din Belgia și Rețeaua europeană de învățare digitală din Italia.

Pentru mai multe informații: www.L-Cloud.eu, info@L-cloud.eu, partners@L-Cloud.eu.

JOCURI INEDITE PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE A PREȘCOLARILOR

**PROF. INV.PRESCOLAR PIRJOL MONICA
GRĂDINIȚA CU P.N. PIATRA**

Dezvoltarea emoțională a preșcolarului este esențială pentru modul în care va crește și va evolua ca persoană. Dacă abilitățile motorii și creșterea micuțului se dezvoltă în mod firesc sau natural, cea emoțională sau socială necesită ajutorul părinților, care trebuie să dea dovadă de foarte multă răbdare și de ceva timp. Un copil care deține frâiele unor abilități socio-emoționale esențiale va crește și se va dezvolta într-un adolescent și apoi într-un om matur responsabil și împlinit. Perioada optimă de învățare a abilităților emoționale, și deci de dezvoltare a inteligenței emoționale, este dată chiar de primii ani din viața copilului; astfel, perioada preșcolarității este esențială, deoarece atunci învață copiii vocabularul emoțiilor, asocierea dintre emoții și contextele de viață, exprimarea facială a emoțiilor (de pildă, învață să decodifice o frunte încruntată ca fiind semn de îngrijorare sau supărare, un zâmbet ca semn al bucuriei etc.), modalități de reacție la emoțiile celor din jur. Părinții sunt primii care contribuie la dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor, prin exprimarea propriilor emoții în familie, prin reacțiile și răspunsul comportamental la emoțiile copilului și prin crearea de contexte în care se vorbește despre emoții. Un părinte care ridică tonul atunci când este nemulțumit de ceva, îl va învăța pe copil (prin modelare comportamentală) să ridice tonul în prima situație mai dificilă; într-o familie în care nu se vorbește deschis despre emoții și nimeni nu arată ceea ce simte, copilul învață că a-ți exprima emoțiile și a vorbi despre ele este neadecvat sau chiar semn de slăbiciune.

Cum pot încuraja părinții dezvoltarea socio-emoțională a copilului?

Părintele este primul și cel mai important reper în viața copilului său. De la el învață tipare de reacție și comportament, care sunt lucrurile esențiale în viață și cât este de important să ne valorizăm și să ne respectăm, pe noi și pe cei din jurul nostru. Părintele are un rol esențial în felul în care evoluează și se prezintă un copil la maturitate. Jocurile și jucăriile reprezintă cel mai simplu și mai eficient mijloc de a-l ajuta pe copil să-și însușească principalele aptitudini sociale și emoționale. În plus sunt și pe înțelesul copilului, lucru care face ca eforturile de a-l face să priceapă

anumite lucruri se diminuează considerabil. Printre cele mai recomandate astfel de activități pentru dezvoltarea emoțională a copilului se numără jocurile de rol, jucăriile de plus, jocurile de societate etc. Adultul are ocazia să îl învețe pe copil cum să se joace frumos cu alți copii și să îi creeze oportunități pentru a fi generos și a împărtăși jucăriile cu ceilalți sau de a face schimb între ele. Nu va fi ușor și va trebui ceva răbdare și timp, dar până la urmă micuțul va învăța să socializeze.

Chiar dacă e mic, nu înseamnă că trebuie să petreacă timp și să interacționeze doar cu copii de vârsta lui. Este recomandat să încurajăm copiii prin comunicarea și interacțiunile cu alte persoane, inclusiv adulții. Are multe de învățat din aceste "ciocniri" sociale și sunt eficiente pentru o dezvoltare emoțională echilibrată. O tehnică importantă pentru dezvoltarea socio-emoțională a copilului este aceea de a iniția tot felul de jocuri prin care copilul să identifice emoții, trăiri și sentimente. O dezvoltare emoțională echilibrată a copilului îl ajută să identifice rapid sentimente și emoții, să le exprime și să le facă față corespunzător în anumite situații.

Jocuri care dezvoltă inteligența emoțională a preșcolarilor

1. Joc: Butonul magic al emoțiilor

Materiale necesare: Un buton confecționat din plastic.

Desfășurarea jocului: Educatoarea spune copilului că a găsit într-un loc special un buton magic. Acesta are puterea de a-l ajuta când este furios sau supărat pe cineva. Tot ce trebuie să facă în acele situații este să spună cum se simte (de exemplu: **mă simt furios!**), să apese pe el, și apoi să aștepte un minut, timp în care butonul își face efectul magic și emoția care îl supără scade.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Anne Băcuș** - Jocuri pentru copii de la o zi la șase ani, Editura Teora, 2008;
2. **Daniel Goleman** - Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche, București, 2001;

PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL ȘI ROLUL ACESTUIA ÎN PROCESUL DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Profesor Ivan Daniela

Școala Gimnazială Nr. 1 Mîrzănești

MOTTO:

***„Trebuie să ceri de fiecare dată ceea ce poate fiecare să dea.”
(Micul Prinț, Antoine de Saint-Exupéry)***

PARTENERIATUL PEDAGOGIC reprezintă o noțiune recent introdusă în domeniul educației care reflectă mutațiile înregistrate la nivelul relațiilor existente între instituțiile implicate, direct și /sau indirect, în proiectarea și realizarea obiectivelor sistemului de învățământ: școala, familia, comunitatea locală, agenții sociali(economici, culturali, politici, religioși etc.), asociațiile(profesionale, umanitare, sportive etc.), factorii de asistență socială etc.

Originea conceptului provine din sfera vieții economice. La începutul anilor '80 modelul acesta pătrunde și în sfera educației stimulând dezvoltarea conceptului de „**școala deschisă**” care este aprofundat și lărgit în contextul intensificării legăturilor cu întreprinderea industrială și cu modificarea modalităților de formare tehnologică și profesională a elevilor și studenților.

Definirea noțiunii de parteneriat pedagogic este propusă în literatura de specialitate la nivelul unui *concept operațional*. Din aceasta perspectivă, parteneriatul pedagogic constituie:

- a) **„un angajament** într-o acțiune comună negociată”;
- b) **„o prestare de serviciu** realizat printr-un factor de intervenție exterior”;
- c) **„un aport de resurse**, de schimburi, de contacte, de rețele asociate în termeni constructivi”;
- d) **„o negociere** între părți având puterea de a contracta cu un interlocutor recunoscut”;
- e) **„un acord** de colaborare mutuală între parteneri egali care lucrează împreună pentru realizarea propriilor interese, rezolvând probleme comune”;

- f) „**un cadru instituțional** de rezolvare a unor probleme comune, printr-o acțiune coerentă, plecând de la „definirea obiectivelor-cadru” într-un timp determinat, cu repartiția clară a responsabilităților și a procedeeleor de evaluare”;

(Dictionnaire encyclopedique de l’education et de la formation,1998, p. 748)

“Dacă în ființa hipercomplexă a omului însușirile multiple se polarizează pe verticală în jos spre instinctele animalice, iar în sus spre spiritualitate, aceasta înseamnă ca omul poartă virtual în sine și fiara și pe Dumnezeu, putând fi, după împrejurări, la propria alegere, ori una ori alta.”
(Lucian Blaga)

Aria curriculară *Consiliere și orientare* urmărește formarea unei motivații interne la elevi și în aceeași măsură implicarea activă la programarea procesului de învățare, dezvoltarea capacității de a-și planifica procesul de evoluție intelectuală, de a-și alege autonom obiectivele și căile corespunzătoare disponibilităților lui. Și, ceea ce este mai interesant în ceea ce ne privește pe noi este faptul ca omul nu e nimic de la sine, că el trebuie să se facă, să se făurească singur după propria lui alegere. Ca faptură dotată cu conștiință, el este liber să-și hotărască propria sa devenire, și prin urmare putem sublinia principala caracteristică determinativă a ființei umane : “libertatea de hotărâre și alegere a propriei sale deveniri .”

Având la bază următoarele concepții: “*omul face și făcând, se face pe sine*”- Sartre; “ *omul este artizanul propriei sale fericiri*”- D.H.Thoreau; “ *omul nu este altceva decât seria actelor sale*” – Fr. Hegel; “ *omul este ceea ce a voit el să fie*” – N. Titulescu; “*omul este în cea mai mare parte opera voinței sale*” – J. Piaget, putem afirma că toate influențele exercitate asupra individului de către societate trebuie să ducă la aprinderea propriei desăvârșiri .

Așadar, educatorul trebuie să- i transmită și să-l sprijine pe elev până când acesta devine singur conștient de țelul suprem al omului - autorealizarea maximă a potențelor sale – ce trebuie conștientizat și transformat într-o tendință activă de autorealizare, de confirmare a imaginii de sine prin faptă. Aceasta tendință trebuie să devină motorul întregii sale activități de afirmare în iureșul nestăvilit, pe o traiectorie ascendentă, fără oprire . În acest iureș spre desăvârșire , elevul are nevoie indispensabilă de educatorul care trebuie să-i insuflă permanent optimism și încredere în sine.

“*Rolul educației pentru carieră* – cea responsabilă cu dezvoltarea personală și înzestrarea elevilor cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru managementul propriului traseu educațional profesional, - *este de a se converti în autoeducație după cum rolul pedagogului este de a se face la un moment dat inutil.*”- Emile Boutroux

“*Ție, omule destinul*

Ți-a dat chinul cel mai greu

Rug aprins al conștiinței

Să clădești din om un zeu” (D.G.Naum)

Aptitudinea reprezintă potențialul unei persoane de a învăța și a obține performanță într-un anumit domeniu. Dezvoltată prin învățare și exersare, aptitudinea devine abilitate, iar prin aplicare în practică și automatizare, abilitatea devine deprindere. Când se cere unei persoane să-și prezinte aptitudinile, persoana răspunde de fapt la întrebări de genul: **”Ce știi să faci?”**, **”Ce poți să faci?”**, **”La ce te pricepi?”**

Am ales să prezint ceea ce urmează din convingerea fermă că un popor are nevoie de elite în orice domeniu de activitate. Familia, care mi-a fost și-mi va fi pe tot parcursul vieții mai mult decât model, mi-a insuflat respectul și pentru prinț și pentru cerșetor, și pentru bogat și pentru sărac, și pentru mâna aspră de trudă și pentru condeiul priceput, dar mai ales pentru lucrul foarte bine făcut.

Când am ales să desfășor cu elevii mei și părinții acestora un parteneriat care să aibă drept scop alimentația sănătoasă, slow-food vs fast-food, am avut în vedere și faptul că unii dintre ei pot îmbrățișa ca viitoare cariere pe cea de medic nutriționist, bucătar sau expert gastronom, agricultor sau lucrător silvic, ecologist sau voluntar *Green Peace*.

BIBLIOGRAFIE:

- Cristea Sorin, *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
- Les Giblin, *Arta relațiilor interumane*, Editura Curtea Veche, București, 2000;
- Lemeni, G., Miclea, M., *”Consiliere și orientare – ghid de educație pentru carieră”*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2004
- Lemeni, G., Tarău, A., *”Consiliere și orientare – ghid de educație pentru carieră”*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2004
- Neacșu, I., *”Metode și tehnici de învățare eficientă”*, Editura Militară, București, 1990
- Băban, A., *”Consiliere educațională – ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere”*, Cluj-Napoca, 2003

ROLUL PROFESORULUI ÎN PROMOVAREA ȘCOLII ROMÂNEȘTI

DANILĂ DUMITRESCU DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.5 ALEXANDRIA

Principiile europene comune pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor profesorilor, Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications, European Commissions 2004, atribuie profesorilor un rol crucial în organizarea experiențelor de învățare ale elevilor, fiind considerați actori cheie în implementarea reformelor care vor face din Uniunea Europeană cea mai performantă societate a cunoașterii. Profesia de cadru didactic are o puternică influență asupra societății și joacă un rol vital în dezvoltarea resurselor umane și modelarea viitoarelor generații.

În contextul schimbării rapide și constante specific societății cunoașterii tot mai interesată de calitate, performanță și succes, educația continuă să devină "un mod de a fi și de a se înscrie cu eficiență și seninătate într-o societate dinamică a omului contemporan".

Profesiunea didactică nu se restrânge doar la cea de simplă sursă de cunoștințe. Rolul conducător al profesorului în activitatea didactică rămâne cea mai importantă coordonată. Wollfork menționează următoarele funcții ale profesiei didactice: luarea deciziilor cu privire la procesul de învățământ, declanșarea curiozității și dorinței pentru activitatea de învățare, conducerea grupului de elevi, îndrumă persuasiv elevii, îi sfătuiește și observă comportamentul acestora.

Asumându-și o multitudine de roluri, profesorul trebuie să conștientizeze că exercitarea lor depinde de personalitatea pe care o modelează. Profesorul trebuie să reprezinte un model pozitiv de personalitate și comportament.

Din definiția educației rezultă caracterul conștient coordonat al dezvoltării personalității elevilor. Astfel, rolul conducător al profesorului rămâne una din coordonatele de bază ale misiunii sale, dincolo de informarea și modelarea conduitei elevilor. Reconsiderarea relației autoritare-libertate, orientarea prioritară spre elev, spre obiectivele formativ-educative, au generat și o altă alternativă în sistemul concepțiilor educative-perspectiva umanistă asupra educației. Excesul de control dăunează conduitei firești, valorile morale trebuie să joace un rol mai important, omul trebuie format pentru schimbare, afirmarea trebuie să fie liberă și constructivă.

Chiar dacă relația profesor-elev este de tip democratic, iar metodele de instruire sunt participative, procesul de instruire trebuie să fie condus de profesor. Profesorul nu este doar o sursă

de învățare, ci și un organizator, coordonator, evaluator al resurselor materiale, didactice, umane și al condițiilor necesare realizării obiectivelor instructiv-educative.

Principalele activități ale profesorului: proiectarea, organizarea, dirijarea învățării, îndrumarea elevilor, evaluarea, optimizarea procesului educativ, trebuie să fie reinterpretate, pentru atingerea obiectivelor formării, dezvoltării elevilor. Distribuirea rolurilor profesorului se bazează pe competențele câștigate. Îndeplinirea lor este însă legată de afirmarea și perfecționarea celor din urmă, astfel încât apare relația: obiective-capacități și competențe-metodologia realizării-evaluarea pe criterii de reușită, succes, progres, eficiență, calitate. Dacă elevii primesc și ei atribuții, sarcini în clasă, atunci sunt afirmate și alte roluri, psiho-sociale ale profesorului: de stimulare, de încurajare, de ajutor.

Sociologii deduc rolurile profesorului în funcții primite și asumate, conform statutului profesional: organizator al procesului de învățământ, educator, partener al educației, membru în consiliu profesoral.

La nivelul activității în clasă, profesorul are rolul cel mai interactiv, căci pe lângă cel de predare are și rolul de a realiza interacțiunea cu elevii.

În lucrarea "A învăța să fii" apărută în 1972, Edgar Faure, propunea o finalitate a învățământului și anume, pe parcursul școlarității, elevii trebuiau să învețe "să fie". Deoarece formula respectivă ridica problema relației dintre continuitate și schimbare în devenirea individului, ulterior aceasta finalitate, care putea sugera o oprire sau stagnare, a fost completată, dezideratul devenind de aceasta dată "a învăța să fii și să devii". Aceasta formulă indică faptul că "omul trebuie să învețe să fie el însuși, să se afirme, să evolueze și să devină".

Educația se sprijină pe patru piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună și a învăța să fii.

Din perspectiva contextului extern, provocările unei societăți a cunoașterii, caracterizată prin bogăția de informații, conduce implicit la regândirea finalităților educației prin prisma achiziționării de competențe, deprinderi, atitudini față de învățare. Deși educația este un atribut al politicii interne a fiecărui stat al UE, există obiective comune, ce stau în atenția forurilor educaționale: oferirea de posibilități de educație la nivel ridicat, promovarea experiențelor școlare stimulatoare și conștientizarea elevilor de necesitatea de a învăța lucruri folositoare pe tot parcursul vieții.

Abordarea strategică nu poate fi desprinsă de provocările în materie de calitate a educației în Europa: provocarea cunoașterii, provocarea descentralizării, provocarea resurselor, provocarea integrării sociale și provocarea datelor și compatibilității.

Din perspectiva contextului intern, reflectat prin Legea educației, viziunea asupra educației este fundamentată pe promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale dar și competențe și

abilități în profesie și societate. Misiunea asumată prin documentele legislative în domeniul educațional este de formare, prin educație, a infrastructurii mentale a societății românești. Astfel, idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală.

Provocările lumii contemporane impun o serie de restructurări ale diferitelor aspecte educaționale, îndeosebi ale celor care privesc echilibrul dintre formativ și informativ, permanetizarea acțiunii educaționale, egalizarea șanselor, accentuarea caracterului prospectiv al educației.

IDENTITATE CULTURALĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Șuță Eva Ramona

Școala Gimnazială Scurtu Mare

Problema identității, atât la nivel individual, cât și la nivel de colectivitate, a reprezentat dintotdeauna o problemă fundamentală a umanității. La baza acestei probleme a stat nevoia de autocunoaștere a omului și de a se autodefini.

Noțiuni precum „identitate culturală” sau „specific național” au început să domine câmpul ideologic mai ales la sfârșitul secolului al XIX-lea când apar o serie de controverse legate de identitatea națională românească. Opiniile formulate de criticii vremii pot fi grupate în jurul a două idei: identitatea noastră se exprimă prin valori naționale și identitatea noastră se exprimă prin valori europene.

În opinia noastră, identitatea culturală este dată, de fapt, de o îmbinare a valorilor tradiționale și a celor europene. Iată de ce considerăm că, pentru a avea o imagine cât mai clară asupra temei aduse în discuție, trebuie să avem în vedere ambele seturi de argumente și să ne raportăm nu numai la momentul prezent, ci la întreaga evoluție istorică a culturii și literaturii române.

Problema identității noastre culturale apare încă din 1840, găsindu-și expresia în afirmația lui Mihai Kogălniceanu, conform căruia: „*dorul imitației s-a făcut o manie primejdioasă, pentru că omoară în noi duhul național*” (Mihail Kogălniceanu, „Introducere” la „*Dacia Literară*”, 1840). Susținător al „specificului național”, Kogălniceanu este primul care trage un semnal de alarmă referitor la importul masiv de forme străine, considerat dăunător pentru dezvoltarea culturii române.

Două decenii mai târziu, în 1868, un alt critic de marcă va suține aceeași idee a păstrării intacte a fondului autohton. Prin celebra teorie a „formelor fără fond”, Titu Maiorescu nu face

altceva decât să apere și el, ca și Kogălniceanu, valorile tradiționale românești, în detrimentul celor străine.

Contextul istoric și social de la începutul secolului XX aduce din nou în prim-plan problema identității naționale. Orientările estetice apărute acum sunt dominate de mesianismul național și de valoarea etică. Noile curente culturale, sămănătorismul și tradiționalismul, pun accent pe virtuțile societății patriarhale și a rânduielilor străvechi, pe idealizarea societății rurale și a istoriei, pe păstrarea tradițiilor. La rândul său, poporanismul promovează o literatură cu un pronunțat caracter național, de inspirație mai ales rurală, dar fără idealizarea sămănătoristă. Unul dintre reprezentanții de seamă ai poporanismului, Garabet Ibrăileanu, analizează literatura română de până la acel moment și ajunge la concluzia că: „*dacă poezia, când e națională, e expresia sufletului unui popor, proza, când e talentată, e și expresia sufletului unui popor, și oglinda vieții acestui popor. E, încă o dată, mai bogată în realități naționale, subiective și obiective.*” (G. Ibrăileanu, „*Caracterul specific național al literaturii române*”, în „*Viața românească*”, nr. 11, 1922). O primă dovadă în favoarea valorilor naționale ar fi, așadar, chiar operele scriitorilor români, opere în paginile cărora autorii au știut să ilustreze atât obiceiurile, cât și fondul sufletesc autohton. Ca și Titu Maiorescu, G. Ibrăileanu consideră că literatura străină a avut o influență negativă asupra culturii române, diminuând din valoarea unor scriitori importanți ai vremii (cum ar fi D. Bolintineanu). În schimb, scriitorii care au avut ca sursă de inspirație literatura populară, care a fost întotdeauna și în cel mai înalt grad „*un lucru al nostru*”, sunt mult mai valoroși. Nu trebuie însă a trece cu vederea faptul că Ibrăileanu manifestă o oarecare părtinire în realizarea sistemului său axiologic, deoarece consideră că scriitorii moldoveni sunt mai valoroși decât cei munteni.

Pe de altă parte, așa cum am afirmat anterior, identitatea noastră culturală este reprezentată și de valorile europene.

Ideea apartenenței românilor la familia popoarelor latine și a înrudirii cu Occidentul este susținută, la rândul ei, prin argumente de ordin istoric: latinitatea de neam și de limbă a poporului român, procesul intens de romanizare a Daciei, creștinismul (apărut de timpuriu la nordul și sudul Dunării), structura latinei populare, păstrată în idiomul autohton, contactele permanente de civilizație și cultură între popoarele și limbile neolatine. Confrunțați cu perociolul slavizării (invaziile popoarelor migratoare), apoi cu cel al islamizării (invaziile turcești), am apărut dintotdeauna valorile creștine și, implicit, granițele europenismului.

Ideea continuității noastre de neam și limbă de origine romanică și înfrățirea cu întreaga familie occidentală moștenitoare a acelorași tradiții istorico-lingvistice se regăsește și în operele a numeroase personalități din cultura națională și universală.

Dacă până la G. Ibrăileanu în critica vremii opțiunea a fost mai degrabă pentru preamărirea valorilor naționale, odată cu apariția lui Eugen Lovinescu apare și opinia contrară. În „*Istoria civilizației române moderne*” (1924), criticul dezvoltă o teorie bazată pe principiul imitației și al sincronismului, afirmând că popoarele mai puțin dezvoltate ajung pe o treaptă mai ridicată prin imitarea popoarelor superioare. Fenomenul de împrumut al formelor străine despre care vorbea Maiorescu este așadar real, dar în viziunea lui Lovinescu el are un efect benefic, un efect creator. În dorința de a sublinia acest lucru, criticul ia atitudine împotriva curentelor tradiționaliste, a sămănătorismului și poporanismului, sprijinind în același timp curentele de înnoire artistică, de la simbolism la avangardism.

Geroge Călinescu aduce și el un argument în favoarea coexistenței valorilor naționale cu cele europene, amintind faptul că Țările Române au avut mereu contact cu lumea apuseană prin cronicarii umaniști, prin grecii fanarioți, prin influența catolicismului și a limbii latine în Transilvania, apoi prin răspândirea ideilor iluministe (prin lucrările reprezentanților Școlii Ardelene), prin frecventarea de către tinerii intelectuali a universităților din Franța, Austria și Germania. Operele acestor tineri au permis pătrunderea în spațiul românesc a ideilor și a formelor culturale avansate alături de împrumutul masiv de neologisme latino-romanice, asigurând relatinizarea limbii.

Marii scriitori ai secolului XX (Mircea Eliade, Eugen Ionescu) filosofi și esești (Constantin Noica, Mircea Vulcănescu, Emil Cioran), criticii de referință (G. Călinescu, Tudor Vianu, Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu), oamenii de artă (Constantin Brâncuși, George Enescu) sunt tot atâtea „*spirite naționale care gândesc în sensul universalității. Ei reprezintă spiritul european pentru că [...] a fi european înseamnă a merge în sensul marilor valori*” (E. Simion, „A fi european”, în „*Fragmente critice*”, IV, 2000).

Putem afirma așadar, că cele două orientări privind identitatea noastră culturală își găsesc deopotrivă justificarea în evoluția civilizației și culturii române, valorile autohtone particulare fiind integrate într-un model general de gândire și de conduită umană, de cooperare între națiuni prin științe și arte.

Bibliografie:

1. Călinescu, Gerge – *Istoria literaturii române...*, cap. *Specificul național* ediția a II-a, ed Minerva, București 1982
2. Ibrăileanu, Garabet – *Caracterul specific național în literatura română*, în *Viața românească*, nr. 11, 1922
3. Petrescu, Camil – *Suflet național*, în *Teze și antiteze* 1936, volum de eseuri inclus în *Scriseri*, I-IV, ed. Minerva București 1971-1983
4. Simion, Eugen – *A fi european*, în *Frgamente critice* IV, ed. Univers Enciclopedic, București, 2000
5. *** *Limba și literatura română, studiul de caz și dezbaterea*, coord. Eugen Simion, ed. Corint, București, 2007

INUNDAȚIILE-CONSECINȚĂ A CLIMEI

Prof:Martin Ștefania

Școala Gimnazială Nr.5,Alexandria

În atenția Organizației Meteorologice (O.N.U.), în cadrul deceniilor 1991-2005, s-au aflat catastrofele naturale din cauze meteorologice, cunoașterea și posibila lor prognozare.

Prin catastrofe, calamități sau dezastre vom înțelege, acele evenimente care pot avea consecințe grave pentru om și pentru omenire: pierderi de vieți și pagube deosebit de grave.

Inundațiile sunt fenomene meteorologice catastrofale produse prin acumulări de apă care nu pot fi preluate de cursurile normale.Forța de agresiune și puterea de distrugere datorită inundațiilor se manifestă prin două mecanisme:

a) produse prin unda de șoc a valului inițial (unda de viitură): enormă ca forță și relativ de scurtă durată acționând în maniera unui "berbec lichid" prin șocul produs de valul frontal al masei de apă acumulat. Valul dispune de o forță de distrugere foarte mare "măturând" orice obstacol aflat în calea sa (construcții, poduri, rambleuri de cale ferată). Înălțimea și volumul viiturii sunt factori determinanți atât pentru timpul de deplasare al acestora , cât și pentru distrugerile provocate. Acest tip de viitură se produce cu precădere în cazul ruperilor de baraje și diguri, fenomene ce antrenează după sine eliberarea în aval a unei mari cantități de apă, cu presiune sporită datorită faptului că ruperile de baraje se produc, în general, pe distanțe destul de mici.

b) rezultate din apa cumulată care nu se poate scurge într-un ritm normal de-a lungul vechiului curs de apă.Acest tip de inundații se datorează căderilor mari de precipitații (ploaie sau zăpadă) și / sau dezăpezirilor bruște.În aceste condiții nu se pot lua măsuri directe de prevenire a cauzelor care pot provoca inundațiile, dar se poate acționa asupra unor factori secundari care pot limita efectele.

Principalele caracteristici ale inundațiilor sunt :

-unda de viitură - fenomen de creștere și descreștere rapidă și semnificativă a debitelor și nivelului unui curs de apă, într-o perioadă de timp dată;

-timp de creștere - perioada de timp în care debitele cresc de la valoarea scurgerii de bază la valorile debitului maxim al culminației viitoare;

-timp de creștere - perioadă de timp în care debitele scad de la valoarea scurgerii de bază;

-debit maxim (de culminație)- volum total de apă scurs în râu în timpul viiturii;

-propagarea viiturii - deplasarea undelor de viitură între două secțiuni ale unui curs de apă;

-zona potențial - inundabilă- cuprinde terenurile din afara zonei inundabile care au o cotă inferioară nivelului maxim al viiturii de verificare;

-zona inundabilă- zona care cuprinde terenurile din afara zonei inundabile care au o cotă inferioară nivelului maxim al viiturii de calcul stabilit pentru regimul amenajat al scurgerii;

-calea viiturii- cuprinde albia minoră și o parte din albia majoră strict necesare scurgerii debitului maxim;

-lunca inundabilă - cuprinde suma zonelor explicate mai sus.

Principalele cauze:

1.Cauze naturale

Apariția inundațiilor se datorează în primul rând, unor factori naturali legați de condițiile climatice care generează cantități mari de precipitații, furtuni.

2.Cauze antropice

Despăduririle efectuate de om în decursul timpului în toate regiunile globului au modificat foarte mult o serie de verigi ale circuitului hidrografic și prin acestea au favorizat o scurgere mai puternică a apelor pe versanți.Ca urmare, amplitudinea viiturii a crescut, de unde și niveluri mai mari și o sporire a pericolului de inundare a terenurilor joase din lungul râurilor.

Efectele ecologice negative sunt evidente prin degradarea mediului ambiant prin afectarea stării de calitate a factorilor săi.

Pe 22 martie, în fiecare an, sărbătorim Ziua Mondială a Apei.În anul 1992, ONU asupra Mediului Înconjurător de la Rio de Janeiro, au decis prin rezoluția 47/ 193, ca toate țările să dedice în fiecare an, o zi în care oamenii să conștientizeze că apa este una din resursele indispensabile vieții.De asemenea, pe 23 martie, în fiecare an, sărbătorim Ziua Mondială a Meteorologiei, marcată începând cu anul 1961 și reprezintă intrarea în vigoare la 23 martie 1950 a Convenției ONU.Organizația Meteorologică Mondială are o contribuție excepțională la protejarea vieții și a bunurilor, prin intermediul progreselor sale și al celor peste 190 de Servicii Meteorologice și Hidrologice Naționale.

Inundațiile, în cadrul județului Teleorman au luat amploare începând cu anii 2000, ca urmare a schimbărilor climatice la nivel mondial , o consecință a încălzirii globale a Terrei.Foarte importante au fost cele din anul 2005 și 2010.În această lună, s-au produs inundații pe mai multe râuri afluate din bazinul hidrografic al râului Vedea dar și pe râurile Câlniște și Călmățui.Sub atenționare cod galben de inundații se află chiar și fluviul Dunărea ,în aval de Turnu Măgurele.

Inundațiile au condus chiar la pierderi de vieți omenești (1530 de decese) între anii 1926-2005.Din acest motiv, se au în vedere următoarele măsuri :

- se recomandă evitarea construirii de locuințe și obiective sociale (școli, grădinițe, spitale), culturale și / sau economice în luncile râurilor sau în zonele potențial inundabile;
- se recomandă întreținerea amenajărilor din imediata apropiere a râurilor (diguri de protecție, poduri, podețe, canale de scurgere) ;
- autoritățile locale au obligația de a executa lucrări de protecție împotriva revărsărilor dacă există sectoare de râu cu risc la inundații .

LIMBA, LITERATURA ȘI CULTURA – CARTEA DE IDENTITATE A UNUI POPOR

Prof. Cîrnaru Nicoleta-Elena
Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu ” Alexandria

Motto:

***“Se poate o izbândă mai mare pentru un scriitor
decât aceea de a-și popula plaiurile cu sufletul său?”***

Marin Preda

În contextul actual când tot mai des se vorbește despre „globalizare”, cred că ar fi cazul să ne întrebăm „cum vom reuși să ne păstrăm identitatea ca nație?”, astfel încât generațiile care vor urma să-și poată argumenta apartenența la poporul român.

Când putem spune că suntem parte integrantă a unei națiuni? Atunci când simțim că aparținem unei comunități, că îi îmbrățișăm tradițiile și obiceiurile pe care ne dorim să le transmitem mai departe. De aici nu trebuie dedus că membrii comunității sunt identici. Un popor este o sinteză culturală a indivizilor care-l compun.

Specificul național se construiește în timp, de aceea Mihai Eminescu spunea că „un popor care nu are un trecut, nu are nici viitor”.

Rolul cel mai important în crearea identității naționale îl au limba, arta și cultura.

Un prim factor al afirmării specificului românesc este limba. Nu întâmplător încă din Evul Mediu, marii cronicari moldoveni Grigore Ureche și Miron Costin abordează în cronicile lor problema unității de neam și limbă a tuturor românilor. „Rumânii...toți de la Râm se trag” exclama Grigore Ureche. În lucrarea „De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor”, Miron Costin demonstrează originea latină comună a românilor „Lăcuiitorii țării noastre Moldovei și așa și Țării Muntenesti...și românii din țările ungurești că tot un neam sunt și odată descălecați.”

Mai târziu reprezentanții Școlii Ardelene s-au îndreptat atât spre studiul istoriei, cât și al limbii române aducând argumente istorice, filologice și demografice referitoare la originea latină, continuitatea și unitatea etnică a poporului român.

În 1840 în „Introducere” la „Dacia literară”, Mihail Kogălniceanu propune ca obiectiv al revistei afirmarea idealului de realizarea a unității limbii și literaturii române „țărul nostru este realizarea dorinței ca românii să aibă o limbă și o literatură comună pentru toți”.

„Arta reprezintă expresia cea mai fidelă a spiritualității unui popor, iar literatura dimensiunea specific națională deoarece depinde de limba națiunii respective”. Poate din acest motiv mulți scriitori au dedicat versuri nemuritoare limbii române: „Urmașilor mei Văcărești/ Las

vouă moștenire/ Creșterea limbei românești/ Ș-a patriei cinstire. (Ienăchiță Văcărescu) „Limba noastră-i o comoară/ În adâncuri înfundată,/ Un șirag de piatră rară/ Pe moșie revărsată”. (Alexe Mateevici)

Dacă unii scriitori au adus ode limbii române, alții realizează adevărate monografii ale satului românesc: Ioan Slavi, George Coșbuc, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu ș.a.

Marile evenimente din viața satului: nunta și înmormântarea sunt prezentate magistral de George Coșbuc în baladele „Nunta Zamferei” și „Moartea lui Fulger”, hora tradițională este descrisă în creațiile lui Liviu Rebreanu sau Marin Preda.

Teleormanul a fost și rămâne un centru de interes al folclorului românesc, pentru elementele sale rare și străvechi, aduse la lumină, de-a lungul anilor, de culegători pasionați. Din această perspectivă, Siliștea-Gumești a lui Marin Preda ocupă un loc deosebit, nu numai prin unicitatea unor obiceiuri, dar și prin multilateralitatea lor, prin originalitatea și tăria cu care se ființează și se exteriorizează.

Marin Preda, autorul Moromeților, realizează în pagini nemuritoare o adevărată oglindă a culturii acestor locuri, într-o imagine de viață afectivă și spirituală, cu toată autenticitatea ei. Toate obiceiurile și datinile descrise s-au păstrat cu o vigoare extraordinară.

Prin reconstituirea codului vieții țărănești, Marin Preda se apropie de Liviu Rebreanu.

Aspectele din viața colectivității satului tradițional se constituie într-o adevărată monografie a satului românesc, arhetipuri mitice sunt prezente atât în primul volum cât și în cel de-al doilea: călușarii joacă în bătătura casei lui Tudor Bălosu; adălmășul pe care-l bea Moromete cu vecinul său, Bălosu, după vânzarea salcâmului; parastasul, spălatul picioarelor de Rusalii; secerișul cu regulile lui; cina tradițională, cu masa joasă, rotundă din lemn, cu scăunele cât palma; corvoada premilităriei; scene din cancelaria școlii, intelectualitatea rurală, ceremonia de sfârșit de an școlar; paginile care vorbesc despre moartea lui Moromete; islazul cu viața lui, unde se întâlnesc copii și flăcăi cu cai și cu turme de oi aduse la păscut, loc al înfruntărilor violente, unde se joacă bobicul și se mănâncă porumb copt, „un domeniu al adolescenței, un spațiu de expansiune al acesteia” (Valeriu Cristea).

Marin Preda a surprins obiceiurile legate de viața omului: nașterea, căsătoria, moartea.

Dintre acestea se oprește mai ales asupra morții, asupra bocetului care devine un adevărat poem în proză. Acesta este un motiv al aducerii celui dispărut la puterea prezentului, un prezent dramatic, răscolitor.

Biserica ne învață că viața omului nu sfârșește o dată cu moartea trupului. De aceea creștinii nu-și uită morții după îngroparea lor, ci se preocupă de rugăciuni pentru ei și de pomenirea numelui lor la soroace bine stabilite.

Toate acestea sunt obiceiuri și practici vechi, pe care oamenii le-au păstrat în virtutea unei tradiții care este tot atât de veche ca și timpul. Marin Preda a știut când și cum să le folosească, pentru substratul lor poetic, pentru valoarea lor simbolică și spirituală, strâns legată de realitatea vieții. Ele se definesc ca adevărate concepte de viață, de gândire a țăranului, sunt rodul viziunii sale despre lume, o modalitate a lui de a se exterioriza în diferite momente.

În lumea moromețeană, întâlnim ca obiceiuri de Rusalii „spălatul pe picioare” și Călușul. „Spălatul pe picioare” are semnificația curățeniei fizice, dar sugerând colectivității grija pentru o viață dominată de puritate, condiție a belșugului și permanenței. Călușul este un obicei arhaic, cu o vechime preistorică, ancestrală, jocul Călușarilor era cunoscut de-a lungul și de-a latul Câmpiei Burnasului.

Marin Preda a ales ca obicei Călușul datorită vechimii sale, evidențiind astfel vechimea satului său care constituie o mândrie pentru prozator, un argument al spiritului său țăranesc.

Încă din timpul lui Dimitrie Cantemir, Călușul era cunoscut în Moldova, în Ilfov sau în Ialomița. Astăzi tot mai puțini își mai amintesc despre Căluș, ceea ce înseamnă că acesta a dispărut în timp din cauze foarte puțin cunoscute.\

În Teleorman, Călușul este foarte răpândit, Marin Preda dorind să evidențieze că această zonă este un punct de referință pentru acest joc ,păstrat în diverse forme.

Călușul, la origine, nu impresiona prin sărituri, ci prin jocuri la sol, în care accentul se punea pe mișcările labei piciorului. Durata jocului era de 30 de minute deoarece el era prezentat la casele mai multor gospodari.

Călușul era alcătuit din 8, 10, 12 sau 16 călușari, cu doi vătafi sau cu unul, care scoteau din joc câte doi călușari ca să se poată odihni. Călușul alcătuit din 16 călușari se desfășura cu un vătaf, un mut, un copil și 13 călușari.

Cu aproximativ o lună înainte de Rusalii, vătaful aduna călușarii și începea repetiția. Într-o sâmbătă, spre seară, ei făceau un jurământ pe marginea unei ape curgătoare: în această perioadă să nu meargă acasă, să nu păcătuiască, pentru ca binecuvântarea lor să aibă efecte benefice. Jurământul era făcut în prezența vătafului care lega steagul de o prăjină aflată în atenția stegarului; în vârful steagului se legau spice de grâu, căpățâni de usturoi și pelin verde. În timpul legământului toți puneau mâna pe steag și nu scoteau o vorbă. După jurământ steagul era dus, în pas de joc, la vătaf acasă pentru păstrare.

Călușul ținea trei zile, de Rusalii, și-i obosea foarte mult pe călușari, deoarece era un joc cu atât mai frumos cu cât ritmul său devenea mai încordat și mai intens; începea duminică și se încheia marți seara când se mergea la râu, se dezlega steagul, iar călușarii erau dezlegați de jurământ; prăjina era luată de stegar acasă, usturoiul și pelinul erau împărțite între dansatori sau în sat, pe bani, fiind considerate bune de leac.

Marin Preda constata că „jocul lor stârnea în sat o încântare aproape fără margini; era singurul joc care avea rigoarea lui veche: nu se putea juca decât în formație, în costume, cu mut și cu încă ceva care era greu de găsit și de păstrat și anume un conducător neobosit și mai bun decât toți ceilalți care să știe călușul, adică să țină minte numărul și ordinea figurilor de joc.”

Scriitorul s-a oprit asupra acestor obiceiuri, probabil, pentru a demonstra – dacă mai era nevoie – că era un bun cunoscător al datinilor și obiceiurilor din Teleorman.

Acestea sunt dovezi ale vechimii locurilor și oamenilor. Marin Preda a filtrat totul prin conștiință, a încercat să fie cât mai obiectiv, opiniile și observațiile sale au fost modelate îndelung, dând naștere unor pagini de un înalt profesionalism, izvorâte din relația stabilită între țaran și istorie. Prozatorul a înțeles spațiul moromețean și l-a descris cu toată tipologia lui, el fiind unul dintre cei mai buni cunoscători ai sufletului țărănesc, a vieții în ansamblul ei.

Bibliografie

Marin Preda: **Moromeții**, Ed. 100+1 GRAMAR, București, 1998

Cristea Valeriu: **Alianțe literare**, Ed. Cartea Românească, 1977

CULTURA ȘI CIVILIZAȚIA ROMÂNĂ

Tiulescu Steluta

Liceul Teoretic Videle

Cultură românească are etosul ei propriu, generat de cadrul geografic și istoric al evoluției sale. Curente aparținând unor arii și tradiții culturale distincte s-au întrepătruns, simultan și succesiv, în acest context. Singurii credincioși creștini ortodocși printre popoare latine și singurul popor latin în spațiul ortodox estic, românii au păstrat în mod tenace rădăcinile lor române și au încercat din greu să o armonizeze cu ortodoxismul, pentru a transforma "insularitatea" etnică într-un dialog fecund cu celelalte culturi.

Încă de la primele forme de organizare de stat din secolul XVIII, cultura și civilizația roman[ă] a cunoscut două curente coexistente, care au alternat ori s-au întrepătruns: unul european și altul oriental.

În 1508 domnitorul Radu cel Mare al Țării Românești a ordonat preotului Macarie de a tipări o carte de rugăciuni. Aceasta a fost prima carte tipărită în slavonă pe teritoriul românesc. Limba română a fost adoptată mai târziu în literatura scrisă, prima carte fiind tipărită în 1544. În biserici și cancelarii scrisul în slavonă a rezistat până spre sfârșitul secolului XVII.

O altă trăsătură a culturii românești este relația specială dintre folclor și literatura iluministă, determinată de doi factori. Primul, caracterul rural al comunităților românești a întipărit o neobișnuită vitalitate culturii populare. A doua, până în secolul XVIII, era compusă în principal din lucrări istorice, juridice, morale și religioase și s-a dezvoltat în jurul curților domnești și boierești, ca și în mănăstiri. O personalitate deosebită a fost domnitorul Dimitrie Cantemir, membru al Academiei din Berlin, ale cărui lucrări despre Imperiul Otoman și-au câștigat faima mondială. Creațiile folclorice erau atât surse de inspirație pentru creatorii culți cât și un model structural.

Începând cu sfârșitul secolului XVIII și începutul secolului XIX, elita culturală a Principatelor Române, a studiat în Paris și franceza a devenit o limba foarte comună. Rolul de modelator al culturii franceze (în special în domeniul idealului politic, administrație și legislație) a fost paralel, începând cu mijlocul secolului XIX până în timpul primului război mondial, cu cultura germană, în particular în Moldova, unde erau mulți intelectuali care au studiat la Berlin. În Transilvania și Banat, domnia habsburgică și prezența sășilor și a șvabilor în comunitățile locale a avut un rol important și constant în relația cu lumea germană și nu numai la nivel cultural - principalele centre de educație a elitei transilvănene erau Viena și Roma - dar și în viață de toate zilele. Influența spațiului german s-a simțit în special în științele umane (poezie, filozofie, logică, filologie) și tehnice.

Perioada de schimbări radicale și modernizare a culturii românești coincide cu perioada de creare a statului național, unirea Moldovei cu Țară Românească, în 1958. Identitatea națională a fost astfel definită în relația cu modelul european. Mai târziu, cele câteva decade de pace din perioada interbelică, după definitivarea unirii românilor din 1918, au fost dedicate sincronizării cu cultură europeană. În ambele procese, nelipsite de polemici, de confruntări între conservatori și avocații progresului, asimilarea culturii occidentale și capitalizarea tradițiilor locale s-au dovedit a fi foarte benefice. Rezultatul a fost apariția în literatură română a celor mai mari clasici: Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale și Ion Creangă. În perioada interbelică, cel mai grăitor exemplu în acest sens este Constantin Brâncuși, inovator al cuvântului sculptură prin imersiune în sursele primordiale a creației folclorice. Viață culturală interbelică a fost plină de efervescență. Personalitatea covârșitoare a istoricului Nicolae Iorga a adus în dezbatere europeană atât istoriografia română cât și istoria românilor. Definind identitatea colectivă prin relația dintre tradițional și curente vest europene a fost un subiect fierbinte. Dezbatările și polemicele au fost însoțite de nume de renume ca

Nae Ionescu, Mircea Vulcănescu și Lucian Blaga care a insistat pe componentă tradițională, și alții, că Eugen Lovinescu care a militat pentru abordarea europeană.

După instaurarea comunismului libertatea de creație a fost constant restrânsă prin forme diferind în funcție de etape: în încercarea de a construi nouă identitate culturală pe bazele realismului socialist și a da legitimitate noii orânduiri prin rejectarea valorilor tradiționale; relaxarea dogmatismului și a controlului ideologic în anii 60; presiunea de a impune un naționalism fățiș în timpul celor două decade de dictatură ceaușistă. Atitudinea puterii față de omul de cultură a variat de-a lungul timpului de la purificări și interdicții (la nivel de masă în anii 50) de a fi prinși în capcana privilegiilor.

Ruptura dintre cultura oficială și cea adevărată s-a mărit în timpul dominației comuniste. Pe de o parte, împotriva intențiilor autorităților, au fost realizate lucrări de valoare ca un domeniu al adevărilor morale și a adevăratului om de cultură a format obiectul culturii adevărate. Pe de altă parte, sloganurile diseminate la nivel național prin formele oficiale de cultură a ajutat la răspândirea unor viziuni simpliste, a pseudo-adevărurilor printre unele categorii sociale. Tensiunea dintre aceste două direcții există încă și poate fi percepută la nivelul societății ca un întreg.

O altă consecință a atitudinii comuniste față de elite, în general, a fost apariția, pentru prima dată în istoria României, a unei diaspore adevărate incluzând mari personalități a vieții științifice și culturale: George Emil Palade, premiul nobel în biologie; filozoful Ștefan Lupașcu; Mircea Eliade, renumitul istoric al religiilor; Eugen Ionescu, dramaturg al absurdului; Emil Cioran, "cel mai mare maestru al stilului în scrisul francez după Pascal"; Vintilă Horia, un romancier care a păstrat spațiul românesc a o constanță în lucrările sale.

Specific dominației comuniste în România a fost permanenta repudiare a membrilor diasporei, etichetați că trădători de țară. Astfel nici Mircea Eliade, nici Eugen Ionescu sau Emil Cioran, a căror lucrări s-au publicat în țară numai sporadic după 1960, nu și-au mai văzut locurile de naștere. Numai după 1989, procesul de recâștigare a valorilor diasporei și de reintegrare a personalităților acestei în cultură țării a putut fi început, un proces marcat la rândul lui de tensiuni și neînțelegeri. Căderea comunismului în 1989 a stimulat lumea culturală, dar trecerea la economia de piață și rigorile perioadei de tranziție o pun față în față cu experiențe grele.

Pe de o parte, eliminarea controlului politic al statului a adus mult visată libertate de creație, dar odată cu această cultură a încetat a fi subvenționată și relația cu societatea este guvernată de economia de piață, toate acestea stingerind o activitate culturală adecvată. Pe de altă parte, cultură, și în primul rând, literatură română, trebuie să facă față competiției izvorâte din valul de cultură importată și cu o mutare a interesului populației către alte zone ale discursului public (presă, televiziune). Căutarea de noi politici culturale pare a prevala acum, dincolo de tensiunea implicată de chiar problemele creației însăși.

GLOBALIZARE SI IDENTITATE NATIONALA

Tătaru Alina Ileana
Școala Gimnazială Nanov

Globalizarea și cultura națională sunt două concepte asupra cărora au fost emise cele mai multe judecăți, unele contradictorii. De mai bine de un deceniu, după dramaticele consecințe ale războiului rece și ale autoritarismului ideologic, asistăm la o redefinire, dacă nu chiar la o reconstrucție a naționalului, a națiunii. Cultura națională se află într-o relație de contextualizare culturală cu ceea ce am numi cultura universală ori mai degrabă globală. „Europa națiunilor s-a născut pe măsură ce s-a destrămat Europa imperiilor. Ulterior, în secolul XX, ordinea națională a culturilor și a statelor s-a universalizat, devenind tiparul de organizare a hărții politice a lumii, cadrul de referință în care s-a derulat aventura modernității”¹

“Globalizarea și cultura națională” nu este doar o sintagmă, ci reprezintă o dilemă reală. Avem, pe de o parte, procesul de globalizare văzut atât ca proces natural cât și ca proces dirijat, iar pe de altă parte avem reacția de răspuns a universului cultural, mai bine spus a patrimoniului cultural al fiecărei națiuni. Globalizarea include exportul și impunerea modelelor culturale și socio – economice occidentale, fiind definită ca o situație nouă, de construcție a unui sistem planetar caracterizat printr-o enormă capacitate de comunicare și schimburi informaționale la scară planetară. Dincolo de definițiile formale ale globalizării ar trebui să se insiste asupra atitudinii ce trebuie adoptată în fața unui fenomen ce se afirmă că ar putea influența identitatea și cultura națională.

Termenul de globalizare a devenit un loc comun în societatea contemporană, însă este dificil de elaborat o definiție concisă și cuprinzătoare a sa, datorită utilizării excesive în contexte diferite. Ca o definiție generică, globalizarea reprezintă creșterea interacțiunilor la nivel global și o interdependență sporită la nivel economic, social, tehnologic, cultural, politic și ecologic fiind adesea menționată în legătură cu o serie de caracteristici:

- punere în legătură a popoarelor (creșterea dependenței dintre națiuni)
- micșorarea distanțelor prin intermediul tehnologiei
- crearea unei piețe economice comune, soluționarea problemelor globale

Identitate națională se poate referi în egală măsură la trăsăturile distinctive ale unui grup ca națiune având aceeași descendență, limbă, cultură, religie, cât și la sentimentul de apartenență al unui individ la acestea, sentiment manifestat prin respectarea obiceiurilor, tradițiilor, cutumelor specifice. Identitatea națională este modelată de elitele politice și culturale prin sistemul de instituții create sau transformate de către ele. Diferiții actori, statul, partidele politice și intelectualii creează sau influențează puterea infrastructurală a statului respectiv, sau clădesc o infrastructură cu caracter similar. Identitatea națională se formează în epoca naționalismului, când societățile se organizează conform principiului național. Procesul este cu certitudine dirijat de sus, luând naștere pe parcurs

instituțiile naționale, iar limbii și culturii majorității, tradițiilor și istoriei naționale li se acordă un loc central. Rezultatul final al unui proces reușit de construcție națională este, printre altele, crearea identității naționale. Definiția subiectivă a națiunii subliniază faptul că nu se poate vorbi despre națiune decât în cazul în care indivizii care îi aparțin simt această apartenență. „Conform teoriilor naționaliste, orice individ aparține, în mod prestabilit, unei culturi, ba chiar este posedat de aceasta, ca într-un fel de coupe de foudre de natură ideologică”.

Dimpotrivă, teoreticienii care susțin importanța criteriilor obiective afirmă că apartenența națională depinde de factori cum ar fi relațiile de rudenie, cultura și limba. În plus, ei consideră că existența acestor condiții generează în mod automat și de la sine o anumită identitate națională. „O națiune este o adunare de indivizi care se identifică cu întregul, dar care nu trebuie neapărat să se cunoască între ei sau să aparțină într-un fel sau altul unor formațiuni secundare ale colectivității”.

Deși reprezintă o idee cu origini obscure, care s-au manifestat într-o fază incipientă la începutul anilor 1960, conceptul de globalizare își găsește astăzi expresie în toate limbile de circulație ale lumii, fiind caracterizată ca o idee grandioasă, care cuprinde absolut totul, de la piețele financiare la internet, dar care să nu ofere o perspectivă substanțială asupra condiției umane contemporane.

CADRUL DIDACTIC ȘI EDUCAȚIA DE CALITATE

**Informatician Popa Mariana
Casa Corpului Didactic
Teleorman**

“Calitatea educației reprezintă ansamblul caracteristicilor unui furnizor și ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor și standardele de calitate”.

Calitatea educației arată nivelul de dezvoltare a unei comunități, a unei națiuni, ceea ce înseamnă că are la bază cultura, tradițiile și valorile unei națiuni, pe care urmărește să le promoveze prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile.

Educația în secolul XXI nu se mai poate face doar cu tabla și cu creta. Tehnologia a avansat și pune la dispoziția spațiului educațional instrumentele sale. Tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice care o promovează. Pentru a intra în conexiune cu acești tineri și copii, profesorii trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare. Noile tehnologii de informare și comunicare pot ușura înțelegerea, pot să îi confere acesteia noi dimensiuni în spațiul virtual (jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse on line, proiecte de grup on line, portofolii digitate etc.). Integrarea tehnologiei în practicile de instruire aduce experiențele de învățare la un alt nivel și mult mai apropiat de limbajul generației nativilor digitali.

Educația este importantă atât pentru elevi (beneficiarii direcți), cât și pentru comunitate, societate etc.; elevilor trebuie să li se asigure o educație de calitate, într-un învățământ cu instituții performante, dotate corespunzător cu bază materială modernă, adaptată noilor tendințe și cerințe ale societății, cu cadre didactice bine pregătite etc. pentru că elevii de azi vor deveni adulți responsabili de mâine care vor dezvolta și perpetua cultura și valorile societății lor.

Pentru a obține o educație de calitate, toți factorii principali implicați (ministerul educației, managerii instituțiilor de învățământ, cadrele didactice, elevii, părinții) trebuie să fie permanent activi, să colaboreze, să se susțină reciproc. Astfel,

- ministerul educației trebuie să asigure o reformă de calitate care să răspundă exigențelor societății din toate punctele de vedere;

- managerii instituțiilor de învățământ trebuie să asigure resursele, baza logistică, condițiile pentru o educație de calitate, să realizeze comunicarea internă și externă la nivelul școlii etc.;

- cadrele didactice să asigure o activitate didactică centrată pe elev și adecvată noilor cerințe ale societății, să se perfecționeze continuu;

- elevii să se pregătească continuu, să se implice activ și responsabil în propria educație, să participe la viața școlii, și nu în ultimul rând,

- părinții care trebuie să comunice permanent cu copilul și cu cadrele didactice, să implice în viața școlii.

Complexitatea atribuțiilor pe care le îndeplinește și rolul de conducere pe care îl exercită în desfășurarea activităților didactice atribuie profesorului însușirea de principală resursă umană a activității de instrucție și educație.

Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și conduce activitatea didactică. Acesta asigură activitatea centrată pe elev prin documente, prin metode și mijloace didactice moderne (brainstormingul, problematizarea, jocul didactic, lucrul pe grupe etc. utilizarea laptopului, internetului, prezentări powerpoint, prezi etc), prin lecții interdisciplinare, transcurriculare care să îi atragă pe elevi, să le stârnească curiozitatea pentru a descoperi singuri, pentru a le dezvolta creativitatea etc. Elevii fiind atrași de materia respectivă, vor deveni pasionați, vor dori să cunoască mai mult, o parte din ei vor participa la concursuri, unde vor obține performanțe. Pentru a fi în temă cu toate noutățile și cerințele societății, cadrele didactice trebuie să se perfecționeze continuu prin obținerea gradelor didactice, prin participarea la diverse cursuri, prin realizarea de parteneriate, proiecte, activități extrașcolare etc. Obținerea gradelor didactice presupune experiență în predare, cercetare, pregătire științifică și pedagogică de calitate, continuă cu cele mai recente informații, metode, mijloace etc. Aceasta în general este continuată cu perfecționarea realizată prin cursuri.

De asemenea, un învățământ de calitate presupune ca dascălul să realizeze și încheierea unor parteneriate/proiecte cu diverse instituții care să înlesnească procesul educativ, făcându-l mult mai

atractiv prin schimbul de experiență cu alte școli, alte instituții, prin activitățile diverse, deosebite, noi, creative.

În concluzie, un cadru didactic pentru a asigura o educație de calitate trebuie să aibă calități pedagogice desăvârșite, o bună pregătire de specialitate, pentru a-i poate conduce prin diverse metode, mijloace, parteneriate, proiecte, activități etc., pe elevi pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății, fiind astfel mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață.

Bibliografie:

- 1.Dogaru, Mariana, Dumitru, Adriana “Inovație și performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban”. Modulul 6 “Calitate în educație”, Bucuresti, 2011
- 2.Potolea, Dan, “Pregătirea psihopedagogică”, Ed. Polirom, București, 2008

CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII PROFESOR ÎN SECOLUL XXI

**Profesor metodist Crăiță Nicoleta
Casa Corpului Didactic
Teleorman**

În ultimii ani în spațiul educațional se face frecvent referire la „școala secolului XXI”, „profesorul în secolul XXI”, „abilitățile secolului XXI” etc. Ne putem întreba oare ce realități inspiră o asemenea preocupare? Un prim răspuns ar putea veni din înțelegerea faptului că educația în secolul XXI este profund afectată de schimbările din societate: globalizarea, tehnologia, dinamica pieței muncii, imigrația etc. Aceste aspecte generează la rândul lor modificări la nivel de finalități, conținuturi, practici educaționale sau tendințe în formarea profesorilor. Sistemele educaționale din întreaga lume sunt în căutarea celor mai bune practici pentru a pregăti copiii și tinerii din școlile de astăzi pentru a face față solicitărilor de viață și de muncă tot mai complexe ale secolului XXI.

Apoi, un calcul matematic foarte simplu, ne arată că toți copiii care sunt acum în sistemul de învățământ până la nivel de clasa a IX-a sunt născuți după anul 2000, adică în secolul XXI. La scara planetară este vorba de generația „nativilor digitali”. Nativii digitali sunt copiii și tinerii care au crescut folosind computerele, telefoanele mobile și alte instrumente ale erei digitale: jocuri video, internet, rețele de socializare, mesagerie instant. Interacțiunea lor cotidiană cu aceste mijloace le determină așteptări, preferințe și le influențează modul în care percep și procesează informația,

aspecte cu evidente implicații educaționale. Unii dintre ei sunt în ceea ce privește abilitățile digitate net superiori dascălilor lor, care fac parte din categoria „imigranților digitali”, adică a celor care nu au fost născuți în era digitală, dar care la un anumit moment al vieții lor au devenit fascinați și au adoptat diferite aspecte ale noilor tehnologii.

Un profesor pentru secolul XXI este conștient de faptul că trebuie să pregătească elevii pentru viitor și nu pentru prezent. Acest lucru presupune viziune, iar în plan acțional o preocupare sistematică pentru a dezvolta elevilor „abilitățile secolului XXI”: comunicare, cooperare, gândire critică, creativitate. Se apreciază că aceste abilități vor face diferența între cei care sunt și cei care nu sunt pregătiți pentru a face față provocărilor secolului XXI. Provocările pentru profesori constau în a crea situații de învățare pentru ca elevii să exerseze aceste abilități în contextul disciplinelor din curriculum.

Abordând acest aspect din perspectiva învățământului prescolar și primar trebuie spus că toate domeniile experiențiale și ariile curriculare din curriculum pentru învățământul preșcolar și primar, dar în mod deosebit domeniul/aria curriculară Limbă și Comunicare permit cadrelor didactice ca prin activități și contexte variate să încurajeze, să dezvolte abilitățile de comunicare în toate formele ei (scrisă, orală, vizuală, orizontală, verticală, verbală, nonverbală, paraverbală, electronică) și pentru diferite scopuri. Este vital pentru copii să învețe să scrie și să se exprime corect în limba română, dar și în limbi străine, să recepteze și să producă mesaje orale și scrise în diferite contexte de comunicare, să practice ascultarea activă și comunicarea asertivă. Prezența în curriculum pentru învățământ primar a disciplinei Dezvoltare personală, pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a oferă un alt context care poate fi valorificat din perspectiva dezvoltării abilităților de comunicare.

Gândirea critică, această abilitate de a analiza și evalua informațiile, punctele de vedere, opiniile sau argumentele, de a sintetiza și de a face conexiuni între informații și argumente, de a interpreta și a extrage concluzii argumentate se învață exersând-o de la cele mai fragede vârste.

Antrenarea copiilor în proiecte de grup, în activități care presupun cooperare este calea optimă pentru a dezvolta această abilitate atât de prețuită și necesară în tot mai multe medii ocupaționale. Un profesor pentru copiii secolului XXI ar trebui să aibă grijă ca în grupele sau clasele în care lucrează să asigure un cadru în care creativitatea copiilor să se poată exprima, să poată înflori și nu doar la orele sau activitățile din zona artelor. Activitățile creative le permit copiilor să exprime ceea ce au învățat în moduri noi.

Tirania răspunsului unic, teama de a greși, ierarhizarea disciplinelor, excesul de autoritate al profesorului, mediul rigid, presiunea timpului, evaluarea imediată sunt câțiva dintre dușmanii creativității. Prin metode specifice și prin atmosfera pe care o creează,

profesorii pot și trebuie să susțină dezvoltarea creativității copiilor. Exercițiul creativ de astăzi pregătește progresul și inovația de mâine.

Educația în secolul XXI nu se mai poate face doar cu tabla și cu creta. Tehnologia a avansat și pune la dispoziția spațiului educațional instrumentele sale. Tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice care o promovează. Pentru a intra în conexiune cu acești tineri și copii, profesorii trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare. Noile tehnologii de informare și comunicare pot ușura instruirea, pot să îi confere acestora noi dimensiuni în spațiul virtual (jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse on line, proiecte de grup on line, portofolii digitale etc.). Integrarea tehnologiei în practicile de instruire aduce experiențele de învățare la un alt nivel și mult mai apropiat de limbajul generației nativilor digitali.

Un profesor eficient știe care sunt cele mai bune instrumente care pot susține activitățile de predare-învățare sau evaluare, știe cum și când să le folosească, având în vedere că raportul de complementaritate între uman și tehnic este necesar și benefic. Poveștile, jocurile copilăriei, contactul direct, conversația față în față își păstrează rostul lor în dezvoltarea copiilor. Respingerea noilor tehnologii de către cadrele didactice sau neutilizarea lor înțeleaptă în activitatea de instruire sporește riscul creșterii distanței între generații. Sigur că nu trebuie să uităm că nu toți copiii au acces la tehnologie, nu toate școlile au dotările necesare pentru valorificarea acestora. Cultura digitală este încă un vis pentru mulți copii.

Cu mai puțină sau mai multă tehnologie, orice dascăl știe însă că baza succesului în educație rămâne relația pe care o are cu elevii.

Centrarea pe elevi presupune ca activitatea de predare să fie adaptată la nevoile și experiența de cunoaștere a elevilor, să genereze învățare activă și să valorifice stilurile diferite de învățare ale acestora. Pentru ca învățarea activă să se producă, profesorii trebuie să angajeze elevii într-un efort intelectual, să trezească resorturile afective și volitive ale acestuia, apelând la metode și mijloace de învățământ adecvate. Copiii sunt diferiți și au așteptări diferite. Psihiatrul Augusto Cury ne reamintește că “există o lume care așteaptă să fie descoperită în fiecare copil și în fiecare tânăr. Numai cel care nu se află închis în propria sa lume reușește s-o descoperi”. Este o invitație foarte frumoasă pentru ceea ce înseamnă descoperirea copilului. A le permite elevilor să aleagă activități bazate pe interesele lor, încurajarea perspectivelor multiple, oferirea de sprijin sau de activități suplimentare, în funcție de caz, reprezintă câteva modalități de a realiza diferențierea instruirii și de a-i motiva pe copii.

Profesorul secolului XXI este capabil să își analizeze practicile de instruire și să se adapteze la nevoile elevilor, fie că e vorba de integrarea de tehnologii, de reconsiderarea metodelor de predare sau de evaluare sau de gestionarea relației cu elevii.

Un profesor eficient trebuie să fie capabil să colaboreze cu colegii de la locul de muncă sau din alte părți ale țării/lumii, cu managerii sau inspectorii, cu părinții copiilor, cu reprezentanți ai comunității. Împărtășirea de idei și experiențe, comunicarea și învățarea de la ceilalți, derularea de proiecte educaționale reclamă abilități de cooperare din partea profesorilor.

Profesorii pentru copiii secolului XXI trebuie să își asume învățarea continuă. Nu pot cere elevilor acest lucru, dacă ei înșiși nu demonstrează abilități de învățare continuă. Ei trebuie să fie la curent cu ceea ce este nou în materie de educație sau la nivelul disciplinelor pe care le predau. Un profesor care se respectă și care își respectă elevii nu încetează să se formeze pe tot parcursul exercitării profesiei. Ameliorarea continuă a practicilor profesionale, exersarea reflexivității în raport cu acestea, învățarea permanentă, sunt modurile prin care un profesor își poate menține prospețimea în profesie și poate munci în spiritul vremurilor în care trăiește și mai ales a celor care vin.

Fără ingredientul emoțional educația este seacă, rece. Profesorii care nu provoacă emoția copiilor doar informează. Un profesor eficient se preocupă să susțină o dezvoltare personală armonioasă a elevilor săi. Predarea materiei într-un mod care stimulează emoția îmbunătățește concentrarea și produce înregistrarea privilegiată. Emoția determină calitatea înregistrării. Bucuria, lauda, reușita, încurajarea, surpriza sunt doar câteva elemente din paletarul emoțional care pot fi conectate cu activitatea de învățare. Încrederea în sine și respectul față de propria persoană și față de cei din jur se dezvoltă ca urmare a experiențelor trăite de elevi în grădiniță și în școală. Insulte, respingeri, jigniri, corectarea în public, critica excesivă, pedepsirea la furie, țipetele, impunerea autorității cu agresivitate dăunează stării emoționale a copiilor și au efecte nedorite pe termen lung. O relație bună între cadrul didactic și elev implică: comunicare, empatie, afecțiune, deschidere, respect, corectitudine, ascultare activă, răbdare.

De o atenție deosebită din partea profesorilor au nevoie copiii vulnerabili: cei cu probleme sociale, cu părinți plecați în străinătate, cu probleme de sănătate, cu dizabilități, copiii timizi, excluși și care pot deveni ținta atacurilor colegilor.

Ca profesori trebuie să fim preocupați să-i învățăm pe elevi nu doar să învețe, ci și să formăm caractere, să-i ajutăm să-și consolideze anumite valori și atitudini precum: solidaritatea, dragostea, cinstea, respectul, spiritul de într-ajutorare, compasiunea față de ceilalți etc. Într-o lume ale cărei repere morale sunt tot mai diluate, nu ne putem permite să uităm de valori. Dar pentru asta trebuie să ne reamintim că un profesor educă nu numai prin ceea ce știe, dar mai ales prin ceea ce este.

Pentru credibilitate este esențial să promoveze o imagine pozitivă a profesiei didactice în fața elevilor, în societate. Toți profesorii trebuie să acorde atenție comportamentului elevilor,

în condițiile în care de multe ori strada, mass media, viața publică sabotează în mare măsură acțiunea școlii, oferind un spectacol antieducațional. Este de preferat ca profesorii să-și alieze părinții în demersul educativ și împreună - școala și familia să asigure contextul necesar pentru ca elevii să se dezvolte armonios intelectual, emoțional și comportamental.

Referințe bibliografice:

- Cury, A. (2005). Părinți străluciți, profesori fascinanți. București: For You.
- Cucoș, C. (2008). Educația: iubire, edificare, desăvârșire, Iași: Polirom
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. On the Horizon MCB University Press. vol. 9, no. 5.
- PP21, Partnership for 21st Century Learning, <http://www.p21.org/our-work/resources/for-educators> (accesat în data de 15.04.2016)

EDUCAȚIA RELIGIOASĂ ÎN ȘCOALĂ

**Profesor metodist Bolog Ionuț
Casa Corpului Didactic
Teleorman**

Educația trebuie să răspundă provocărilor unei lumi în care s-au pierdut și se pierd repere, iar sistemele etice se află în criză. Ea trebuie să construiască drumuri noi pentru speranță, prin formarea unor cadre cât mai flexibile, a unor capacități și comportamente capabile să facă față schimbării permanente și să adapteze elevul la incertitudine și complexitate. Școala este chemată să contribuie decisiv la reconstrucția spirituală, la redefinirea unor noi sisteme de valori. Cele mai multe dintre valorile și morala admise de către orice societate își au originea în învățăturile religioase.

Majoritatea țărilor europene recunosc importanța religiei în procesul de devenire a ființei umane, atribuindu-i acesteia locul cuvenit în sistemul de învățământ obligatoriu. În 75% dintre statele Uniunii Europene, religia este predată sub forma învățaturii de credință a religiei tradiționale, iar în 25% sub forma istoriei religiilor. Astfel, în majoritatea țărilor europene, importanța educației religioase este recunoscută la nivel de politici educaționale, motiv pentru care întâlnim religia, sub diferite denumiri, în planurile de învățământ din aproape întreaga Europă. Dimensiunea națională a

prezenței religiei în școli face ca panorama europeană a acestei probleme să fie una diversă, cu rădăcini adânci în spiritualitatea, cultura și istoria fiecărei țări.

Educația religioasă constituie un mijloc de promovare a drepturilor omului, în baza valorilor și a atitudinilor pe care aceasta le propune. Dreptul la gândire, conștiință și religie este un drept fundamental al omului, reglementat prin: „Declarația Internațională a Drepturilor Omului” (1948) art. 18, Protocolul Adițional al „Convenției Europene a Drepturilor Omului” (1950) art. 2, din „Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene” (2010) art. 14, alin. 3, iar prin art. 22 se afirmă faptul că „Uniunea Europeană respectă diversitatea culturală, religioasă și lingvistică”. În legislația internațională se recunoaște dreptul cultelor de realizare a educației religioase la copii și tineri. Toate documentele internaționale reprezintă un cadru de referință pentru politicile naționale în domeniul instruirii religioase. Nu sunt impuse soluții uniforme pentru educația religioasă din sistemele de învățământ, ci se lasă la libera alegere fiecărei națiuni, după specificul ei, să realizeze această educație atât de necesară.

În scurta analiză pe care o facem problematicii educației religioase în învățământul public românesc, avem în vedere mai întâi legea fundamentală a statului de drept, Constituția României (art. 32, alin. 7), și Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, care subliniază faptul că libertatea exprimării sau învățării propriei religii nu poate fi îngrădită de nimic, accesul la educația religioasă trebuind să existe în toate instituțiile de învățământ public.

În România, disciplina religie este inclusă în planul de învățământ de la clasa pregătitoare și până la ultima clasă de liceu. De altfel, educația religioasă a fost o constantă de-a lungul timpului: Regulamentele organice din Muntenia (1833) și din Moldova (1834), considerate a fi primele documente de politică educațională din spațiul românesc, valorizau rolul moralei creștine în educație și asigurau educației religioase un loc important în curriculumul școlar, până la decretul privind reforma învățământului din 1948.

Odată cu instaurarea în România a regimului totalitar, Biserica și educația religioasă au avut foarte mult de suferit, iar după anul 1989, în urma redobândirii libertății religioase, prin reintroducerea religiei în învățământul de stat public, s-a revenit la normalitate, reparându-se o nedreptate și un abuz istoric.

Necesitatea religiei în viața omului determină, implicit, necesitatea unei educații religioase care să înceapă de la o vârstă cât mai fragedă, pentru că religia dezvoltă caracterul, moralitatea, altruismul, empatia, umanitatea din noi. Importanța religiei în viața copilului este susținută de teoreticienii și practicienii din domeniul educației, în scopul formării unei personalități armonioase. La debutul școlarității, disciplina religie constituie un important context de învățare, care valorifică în plan educativ „marile întrebări” ale copiilor, experiențele de viață ale acestora, atât de importante pentru dezvoltarea morală și pentru exersarea deprinderilor de socializare, pentru formarea

comportamentului, prin valorificarea activă în acord cu valorile moral-religioase a diferitelor aspecte propuse de conținuturile învățării.

În prezent România cunoaște o încercare de redefinire a rolului social al educației, în contextul unui „parteneriat pentru educație“, un dialog deschis, lucid, responsabil, între toți factorii educaționali (familie, Biserică, școală, comunitate locală). Școala se deschide spre mediul comunitar și se fac propuneri de realizare a osmozei școală-comunitate, în perspectiva înțelegerii școlii ca un centru cultural și civic, centru complex de învățare la îndemâna tuturor, tineri și mai puțin tineri. Cooperarea activă a școlii cu ceilalți factori educaționali - familia, Biserica - trebuie să conducă la realizarea unor parteneriate viabile, de natură să permită o abordare pozitivă a problemelor diverse ale tinerilor elevi. Dacă unul din cei trei factori esențiali ai educației religioase nu colaborează la maxima capacitate, nu putem realiza o educație religioasă autentică, de aceea, rolul părinților ca parteneri direcți ai școlii și ai Bisericii este unul definitoriu și covârșitor. Educația religioasă este o acțiune amplă, orientată în diverse direcții, dar care își are scopul și rolul bine definit, acela de a da celui educat o înfățișare și o structură deosebită, prin dobândirea virtuților.

Principală direcție a educației religioase constă în formarea bunului creștin. Reverberațiile ei se prelungesc în timp, peste generații, valorile religioase odată interiorizate atrag noi valori, se dezvoltă și generează speranțe și căutări profunde.

Părinții așteaptă din partea școlii, a sistemului de învățământ public, o ofertă educațională care să includă educația religioasă ca factor de apropiere față de adevăratele valori și tradiții religioase și culturale, de echilibru și echitate față de asaltul nonvalorilor morale din societatea noastră și față de promovarea din ce în ce mai agresivă a violenței și imoralității prin mass-media.

În zilele noastre, sunt persoane care, din rea voință sau ignoranță, cu reminiscențe din regimul ateu, nu țin cont de interesul dezvoltării holistice a copilului, exprimată de marii psihologi și pedagogi ai lumii, de realitățile învățământului religios european și mondial, de legislația internațională și națională privind libertatea religioasă și educația religioasă în sistem instituționalizat, de istoria, cultura și spiritualitatea poporului român, de vocea și voința părinților și de nevoia copiilor de a avea o legătură cu manifestările religioase înscrise în ființa omului. Aceste persoane denigrează fără nici un fundament etic, moral, istoric, legal, fără nici o remușcare față de eroii și martirii neamului românesc care și-au jertfit viața pentru credința strămoșească, pentru limba și cultura acestei țări (amintind aici pe Sfântul Voievod Martir Constantin Brâncoveanu cu cei patru fii ai săi), considerând că formarea copilului poate fi lipsită de latura spirituală, fără să aducă o argumentare serioasă, reală și justă în favoarea afirmațiilor lor.

Putem conchide cu afirmația atât de actuală și de valabilă că „nu este surd mai mare decât cel ce nu vrea să audă“, să înțeleagă realitățile vieții autentice creștine și adevăratele valori nemuritoare care zidesc și întăresc o societate mai bună.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES IN SCOALA PUBLICA

Prof. Raicu Alin
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă
Drobeta Turnu Severin

De-a lungul istoriei umanității s-a oferit o conotație negativă noțiunii de a fi „altfel”, inclusiv în spațiul educației. A fi diferit înseamnă a nu fi în conformitate cu majoritatea, cu norma, cu regula, ceea ce a dus implicit la un tip sau altul de sancțiune simbolică la nivel social. În timp, diferența a devenit o temă centrală în domeniul educației, au fost lansate mai multe campanii împotriva rasismului, xenofobiei, comunicării, acceptării, cu slogane ca „Toți diferiți, toți egali!”, „Unitate și comunicare”, etc. În societatea modernă, acceptarea diferenței devine un obiectiv important al educației, punându-se accent deosebit pe personalizarea acesteia, ca demers de valorificare a diferenței, a caracteristicilor individuale prin sprijin specific și promovare a individualității în contextul comunității.

Din perspectiva acceptării diferenței și a promovării drepturilor egale, integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă a devenit o politică educațională explicită, solicitată și justificată de diferite „grupuri de interese” din care amintim decidenții politici, societatea în sine, părinții și școala, care consideră această integrare necesară ca mod de promovare a abordării globale a dezvoltării personalității copilului, un drept egal pentru o educație de calitate, ca deschidere către comunitate și ca dezvoltare a respectului pentru diversitate. Chiar dacă au fost și păreri contra, majoritatea a decis că integrarea copiilor cu CES este imperativ necesară pentru integrarea acestora în societate și pentru „șansa de a fi egali cu ceilalți”.

Cerințele educative speciale constituie un concept apărut recent care definește cerințele specifice față de educație ale copilului, derivate sau nu dintr-o deficiență. Aceste cerințe reies din particularitățile individuale de dezvoltare, învățare, relaționare cu mediul, din experiențele anterioare ale copiilor, din problemele sociale și de existență ale lor, pot fi temporare sau se pot

instala pentru totdeauna, apărând la etapele cele mai timpurii ale dezvoltării și la toate nivelurile sistemului de educație.

Școala începe să capete tradiție și experiență în lucrul cu copiii cu CES. S-a impus astfel dezvoltarea unor competențe de lucru diferențiate și personalizate la cadrele didactice, ajungându-se ca după o minimă documentare să se confirme de cele mai multe ori necesitatea stabilirii clare a unor condiții de lucru și a unei evaluări de obiective a acestor copii.

Măsura de integrare a copiilor cu CES în învățământul de masă este considerată de cadrele didactice benefică pentru astfel de copii, dar perturbatoare pentru ceilalți. Unele cadre didactice consideră că această integrare ar trebui făcută în urma unei evaluări obiective și responsabile, copiii dovedind că pot face față cerințelor școlii de masă, iar recomandarea pentru școlile speciale să fie făcută doar dacă nu se îndeplinesc o serie de condiții minimale de integrare și participare la viața școlară. Măsura de integrare a copiilor cu CES în învățământul de masă este în asentimentul părinților care de cele mai multe ori insistă să-și înscrie copiii în școli de masă, chiar dacă recomandarea specialiștilor se îndreaptă către cele speciale. Părinții justifică această opțiune prin afirmația că școala de masă ajută copilul pentru integrarea în societate și că o școală specială l-ar afecta din prisma contactului cu problemele altor copii. De aceea este bine ca familia să consulte, înainte de înscrierea la școală, un medic specialist în vederea stabilirii unui diagnostic concret dar și să prezinte ulterior cadrului didactic detalii clare despre starea de sănătate a copilului. Familia trebuie să fie conștientă de necesitățile copilului și să-și păstreze realismul acceptând un diagnostic posibil și să urmeze indicațiile specialiștilor, pentru binele copilului. Odată efectuată informarea părinților, diagnosticarea clară și recomandarea de specialitate, următorul pas constă în înscrierea la școală, fie ea de masă sau specială, în funcție de necesitățile de dezvoltare ale micuțului. Cadrul didactic, urmărind etapele adaptării curriculumului (documentarea, evaluarea inițială, adaptarea propriu-zisă, monitorizarea elevului cu C.E.S., evaluarea finală) întocmește un plan personalizat de recuperare, consultându-se periodic cu psihologul copilului pentru înregistrarea progreselor sau regreselor acestuia. Aceasta este situația ideală, care oferă beneficii reale copilului cu nevoi speciale.

SCHOOLS CODING, ROBOTS MEETING

Prof.înv.primar Ciofalcă Mihaela
Școala Gimnazială Nr.5 Alexandria

Scoala Gimnaziala Nr.5 Alexandria implementează în perioada 2018-2020 un proiect de parteneriat interșcolar Erasmus + având ca parteneri școli din România, Turcia și Grecia și este finanțat de Uniunea Europeană. **Schools Coding Robots Meeting** ”este un proiect despre schimbul de idei și crearea de provocări în ceea ce privește proiectarea și construirea structurilor robotice, crearea de algoritmi, programarea comportamentelor robotice și implementarea elementelor STEM, cum ar fi fizica, matematica și programarea. Instrumentul nostru de bază în acest scop este Robotica Educațională.

Proiectul urmărește realizarea unui cerc de inițiere în programare , precum și motivarea și conștientizarea elevilor asupra beneficiilor învățării limbajelor de programare. Împreună vom învăța cum conceptul de "codificare" dezvoltă gândirea noastră computațională. Cei 20 de elevi implicați în acest proiect își vor îmbunătăți pe lângă competențele digitale și competențele "Soft skills" - competențe personale și sociale precum gândirea analitică, munca în echipă și creativitatea.

Obiectivele proiectului sunt :

- Să identifice avantajele și riscurile utilizării tehnologiilor moderne (programe digitale, jocuri, roboți), în rezolvarea unor probleme în ariile STEM;
- Să învețe să construiască roboți și să îi utilizeze în situații reale;
- Să îi pregătească pe copii pentru profesiile viitorului, unde abilitățile digitale vor fi de nelipsit.

Punem accent pe învățare experiențială, care dezvoltă noi abilități și îi învață pe elevi cum să devină utilizatori inteligenți de tehnologie. Pornim de la identificarea unor probleme reale pe care le adresăm și rezolvăm cu ajutorul tehnologiei. Îmbinăm activități practice de inginerie, matematică, știință și tehnologie, care au ca finalitate proiecte și invenții.

Vom pregăti o broșură privind utilizarea instrumentelor informatice în educație, care include și introducerea produselor educaționale robotizate și codificarea în educație pentru a permite profesorilor noștri să utilizeze programe de codificare și diverse kituri robotice în procesul didactic.

Prin urmare, la finalul acestui proiect dorim să ne dezvoltăm abordarea educațională pe care o considerăm inefficientă în domeniul STEM, codificare și robotică, printr-o abordare inovatoare și creativă.

Prima mobilitate din cadrul proiectului, short term staff training, a avut loc în perioada 10-14 decembrie 2018 la școala coordonatoare din Turcia , Sarnic Sehit Uzman Cavus Egemen Yildiz Ortaokulu, fiind o activitate de formare pentru profesori.La aceasta mobilitate au participat profesorii Doncea Bogdan Alin, Ciofalca Mihaela si Voicu Popescu Corina , membri ai echipei care implementează proiectul la nivelul școlii.Timp de o săptămână ,

aceștia au luat parte la activități diverse, specifice proiectului:la prezentări ale școlilor partenere;- vizită la Inspectoratul Școlar Regional Gazimir;- workshop-programare cu aplicațiile Block- based ,Mblock, Ardunio;-sesiune de training,,Utilizarea programului Arduino în robotică,, - realizarea si programarea unui robot;- vizite culturale - Ephesus,Hose of Virgin Mary, Village of Şirince.

Proiectul " Schools Coding Robots Meeting " este realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului ERASMUS+, actiunea KA2 – parteneriate strategice in domeniul scolar.

Informațiile furnizate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului, iar A.N.P.C.D.E.F.P și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care este folosit conținutul acestor informații.

